

ת"פ 37004/02/22 - מדינת ישראל נגד בועז עמר, נחמן בכר (עציר),

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 37004-02-22 מדינת ישראל נ' עמר ואח'

לפני כב' השופטת חנה מרים לומפ

המאשימה מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

על ידי ב"כ עו"ד הדר רובנשטיין

נגד

הנאשמים 1. בועז עמר (עציר)

על ידי ב"כ עו"ד דותן דניאלי

2. נחמן בכר (עציר),

על ידי ב"כ עו"ד עדי בוקר

גזר דין בעניינו של נאשם 2

רקע

1. נאשם 2 נחמן בכר (להלן: "הנאשם") הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, בשלוש עבירות שוד לפי סעיף 402(א) בצירוף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").
2. במסגרת הסדר הטיעון לא היתה הסכמה לעניין העונש וכל צד נותר חופשי בטיעונו. בשל גילו הצעיר של הנאשם, הטיעונים לעונש נדחו עד לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו, כנדרש על פי דין.
3. על פי עובדות האישום הראשון לכתב האישום המתוקן, ביום 31.1.22 בשעות הלילה בסמוך לשעה 22:55

עמוד 1

יצאו הנאשמים יחד עם נתן קבסה ו-א' (להלן בכל האישומים: "האחרים") ממתחם שוק מחנה יהודה לחניון השוק ברחוב הכי"ח בירושלים (להלן: "החניון"). בהמשך, הנאשמים והאחרים הלכו בסמוך לא.ה. (להלן באישום זה: "המתלונן"), אשר הלך מכיוון השוק לרחוב כי"ח דרך חניון שוק, כשהם מקיפים אותו. אז, עצר נאשם 1 את המתלונן בדרכו, ודרש ממנו למסור לו כסף או שיהרוג אותו. כמו כן, הכניס נאשם 1 את ידיו לכיסיו של המתלונן והוציא את ארנקו. אז, הצטרף הנאשם לנאשם 1 ועמד בסמוך למתלונן. הנאשמים לקחו את הארנק של המתלונן ללא הסכמתו, פתחו אותו, ושפכו את תוכנו על הקרקע. משהבחינו הנאשמים כי בארנק סך ₪ 60 מזומן בלבד, שאלו את המתלונן היכן כל הכסף, והמתלונן השיב כי אין יותר כסף ברשותו. אז, הורו הנאשמים למתלונן ללכת עימם לכספומט, להוציא ₪ 1,000 ולמסור להם את הכסף במקום. כמו כן, איימו עליו הנאשמים בכך שנאשם 1 אמר למתלונן שאם לא יעשה כן, יהרגו אותו. הנאשמים החלו לצעוד בצמידות למתלונן לכיוון רחוב כי"ח במטרה לממש את דרישתם לקבלת ₪ 1,000 מהכספומט, אולם המתלונן החל לרוץ ונימלט מהנאשמים. הנאשמים עצבו את המקום כשברשותם הארנק השייך למתלונן ובו ₪ 60 מזומן, כרטיס רב קו, כרטיס אשראי וכרטיס ישיבה.

4. על פי עובדות האישום השני לכתב האישום המתוקן, בהמשך למתואר באישום הראשון, גמלה בליבם של הנאשמים החלטה להמשיך ולחפש קורבנות תמימים, כשהם לבדם, אתם יוכלו לשדוד. בשעה 23:45 לערך הלכו הנאשמים באזור הדוידקה. בהמשך, נכנסו הנאשמים לרחוב אורנשטיין. הנאשמים הבחינו בג.ש. (להלן באישום זה: "המתלונן") אשר עמד בסמוך לשער בנין מספר 11 ושוחח בטלפון הנייד שברשותו. הנאשמים ניגשו למתלונן והתקרבו אליו תוך שהם מצמידים אותו לשער, כך שכאשר ניסה המתלונן להימלט מהמקום, חסמו אותו בגופם. הנאשמים אמרו למתלונן לסיים את השיחה, והנאשם לקח את הטלפון הנייד מידיו של המתלונן. הנאשמים שאלו את המתלונן אם יש ברשותו כסף והמתלונן השיב בשלילה. אז, איימו הנאשמים על המתלונן, כי אם לא ימסור להם כסף יהרגו אותו. בעקבות חששו של המתלונן, הוציא המתלונן את ארנקו ומסרו לנאשם 1. נאשם 1 לקח מהארנק סכום כסף מזומן בסך \$ 300 ו-900 ₪, העביר את הטלפון והארנק לנאשם שהחזיר אותם למתלונן והנאשמים עצבו את המקום.

5. על פי עובדות האישום השלישי בכתב האישום המתוקן, בהמשך למתואר באישום השני, נסעו הנאשמים יחד עם האחרים במונית לאזור התחנה המרכזית בירושלים, בהמשך הגיעו לרחוב אור הסמוך לתחנה המרכזית. בליל 1.2.22 בשעה 00:02 הבחינו הנאשמים במ.ל. (להלן באישום זה: "המתלונן") כשהוא מסתובב ברחוב ומחפש כתובת מסוימת ברחוב האור. אז, גמלה בליבם של הנאשמים ההחלטה לשדוד אותו. הנאשמים ניגשו למתלונן, תפסו אותו בכתפיו והצמידו אותו לקיר בפינת הרחוב. הנאשמים איימו על המתלונן, כי יש ברשותם סכינים ואל לו להתחכם עימם. כמו כן דרשו ממנו למסור להם את כל הכסף שברשותו. בעקבות איום הנאשמים, הוציא המתלונן את ארנקו, ונאשם 1 חטף את הארנק מידו, פתח אותו ונטל את כל השטרות בסך כ-1,000 ₪ חלקם בדולרים וחלקם בשקלים. בהמשך, הורה נאשם 1 למתלונן למסור לו את שעונו, אולם המתלונן אמר, כי מדובר בשעון יקר. הנאשם אמר לנאשם 1 לוותר על השעון. אז, הורו הנאשמים למתלונן לברוח מהמקום, כדי שלא יראה לאיזה כיוון הם נמלטים. לאחר שהנאשמים עצבו את המקום, רכשו הנאשמים בכסף אשר שדדו הנאשמים מהמתלוננים, כאמור, מזון וסיגריות ממספר חנויות שונות. כמו כן, ביום 1.2.22 בשעה שאינה ידועה למאשימה, המירו הנאשמים את שטרות הדולרים והיורו לשטרות ישראליים ועשו שימוש בכסף לצורך החזר חובות.

6. יוער, כי הדיון בעניינו של נאשם 1 טרם הסתיים. הוא הורשע על פי הודאתו, בעקבות הסדר טיעון, שלא כלל הסכמה עונשית, בעבירות המיוחסות לו בתיק הנדון, וכן צירף תיקים נוספים, הוא השתלב במכינה קדם צבאית "אשר

רוח בו", והדין בעניינו נקבע לטיעון לעונש או לדין "מעקבי" ליום 19.3.23, בהתאם להתקדמותו במכינה.

תסקיר שירות המבחן

7. מתסקיר שירות המבחן מיום 22.6.22 עולה, כי הנאשם כבן 19.5 שנים, רווק, טרם מעצרו התגורר בשכירות במושב סמוך לצפת ועבד במסעדה כעוזר שף, כיום הוא שוהה בתנאים מגבילים בבית הוריו בנתיבות. משפחת מוצאו מונה זוג הורים וחמישה ילדים, כאשר הנאשם הוא הבכור בסדר הלידה.

8. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה. לאורך חייו חווה מעברים בין מסגרות לימוד שונות ותאר, כי השהות במסגרות אלה עיצבו את אישיותו ותרמו לו רבות, הוא רכש חברים, למד והשתלב בצורה טובה ללא בעיות משמעת או אירועים חריגים. לאחר סיום לימודיו הוא למד שנה במכינת "ליאל" בבקעת הירדן. הוא תיאר שנה זו כמשמעותית מאוד עבורו וכמבגרת. גיוסו לצה"ל נדחה לחודש אוגוסט 2022 בעקבות מעצרו, והוא תיאר את חששו מאי גיוסו לצה"ל והדגיש, כי הגיוס לצבא חשוב ומשמעותי עבורו.

9. ביחס לשימוש בחומרים משני תודעה- מסר הנאשם, כי לאורך השנים הוא עישן קנביס וצרך אלכוהול באופן חברתי. עוד מסר, כי במהלך שהותו במכינה הוא הופנה לטיפול פסיכולוגי על רקע החרפה בעישון הסמים, וכי הטיפול סייע לו להפסיק את העישון. אשר לצריכת אלכוהול, מסר כי הדבר מהווה עבורו גורם שלילי, עקב חוויה קשה אותה חווה סביב הקשר עם סבו שהתמודד עם התמכרות לאלכוהול, ובשל כך נמנע בדרך כלל משתייה מרובה.

10. אשר לביצוע העבירות- הנאשם הודה בביצוען ומסר, כי חווה קשיים רגשיים באותם ימים על רקע פרידה מבת הזוג עמה היה בקשר מאז שהכירו במכינה. לדבריו, עובר לביצוע העבירה הוא יצא להתאווור באזור השוק, ופגש באקראי את שאר הנאשמים שאותם הכיר מביקורים קודמים בעיר. הוא ציין, כי אין לו היכרות מעמיקה או קשרי חברות עמם, ולדבריו שנה עמם כמות אלכוהול גדולה וחריגה מהרגיל, אשר פגעה בשיקול דעתו, והוא נגרר אחר שותפו בתיק לביצוע העבירות. עוד מסר, כי רק בסמוך לביצוע האישום השלישי, הוא הבין את משמעות מעשיו, ועל כן מנע משותפו לגנוב את השעון של המתלונן. בשיחות עם שירות המבחן הוא הביע צער בגין התנהגותו וביטא אמפתיה כלפי המתלוננים. הוא ציין, כי נטיותיו להיגרר במצבים חברתיים מוכרת לו מן העבר, והוא מבין שטעה בבחירתו לבלות עם שותפיו, ושהתנהגותו הייתה לא מוסרית ופוגענית.

11. לדבריו, מעצרו לראשונה בחייו, ההליכים נגדו ותחושת האשמה והבושה מול הוריו מהווים גורם מרתיע ומציב גבול עבורו. לנאשם נכונות להיעזר בשירות המבחן על מנת שלא להסתבך שוב בפלילים, כמו כן הוא משתף פעולה עם שירות המבחן בקבוצה לעצורי בית במסגרת הליך המעצר בתיק דן.

12. אשר לגורמי הסיכון והסיכוי לשיקום- מחד גיסא, על רקע המעברים התכופים הוא סיגל לעצמו דפוסי התמודדות שכללו נגררות חברתית, מתוך ניסיון לקבל תחושת ביטחון והכלה מול קבוצת השווים. שירות המבחן התרשם,

כי כאשר הוא חווה הצפה רגשית על רקע סיום הקשר הזוגי וחרדה מסוימת מהכניסה לשירות הצבאי, יכולתו להתנהל באופן שקול ועל פי הערכים עליהם חונך, נפגמה. על כן, יש חשש כי במצבים כאלה הוא עלול להתנהג באופן לא אחראי ולהיגרר אחר סיטואציות חברתיות בעייתיות או גורמים שוליים, על מנת לקבל תחושת שייכות, ביטחון ופורקן רגשי בשל קשייו, והוא עלול להיגרר להתנהגות בעייתית כולל שימוש בחומרים ממכרים והתנהגות שולית, כפי שבאה לידי ביטוי בעבירות הנוכחיות. עוד התרשם שירות המבחן, מדפוס אישיותי לא בשל, ומכך שהנאשם מצוי בשלבי גיבוש זהותו. בנוסף, קיימת מורכבות מסוימת ביחסים מול בני המשפחה וחוויות רגשיות לא פתורות. מאידך גיסא, הנאשם צעיר אשר טרם מעצרו ניהל אורח חיים מתפקד ושאיף להתגייס לצבא. במהלך השנים הוא ערך מאמצים להצליח במסגרות השונות, וזאת על אף מעברי דירה, ומעבר בין מסגרות לימוד. לנאשם שאיפות חיוביות והתנהלות עצמאית ומתפקדת במישור התעסוקתי טרם מעצרו. שירות המבחן התרשם, כי מעצרו הממושך ומעצר הבית לראשונה בחייו, תחושת האשמה מול בני משפחתו לצד המחירים שהוא משלם ברמה האישית והמשפחתית חידדו עבורו את חומרת התנהלותו, ומהווים גורם מרתיע ומציב גבול. בנוסף, הוא מבין את חומרת מעשיו, לוקח אחריות ומגלה אמפתיה למתלוננים. כמו כן שיתף הנאשם פעולה בקבוצה בשירות המבחן, והוא נכון להיעזר בגורמי טיפול על מנת למנוע מצבים דומים בעתיד.

13. מתסקיר שירות המבחן המשלים מיום 13.9.22 עולה, כי הנאשם השלים את השתתפותו בקבוצה עד לסיומה בסוף חודש יולי 2022. במקביל הוא הופנה ליחידה בטיפול בהתמכרויות בנתיבות לצורך אבחון בעיית צריכת האלכוהול. מדיווח מנחי הקבוצה עולה, כי הנאשם הגיע לכלל המפגשים שהתקיימו, השתתף באופן פעיל בקבוצה ושיתף מעולמו האישי והתייחס לתכנים שעלו מצד המנחים ומצד חבריו לקבוצה. בנוסף, הוא שיתף בפתיחות אודות תחושותיו על רקע ההליך וסביב מעצר הבית לראשונה בחייו כולל הפגיעה בתפקודו התעסוקתי, פגיעה בדימויו החברתי ובאמון מול בני המשפחה. הוא הביע חשש מפגיעה בעתידו ובמימוש שאיפותיו בעקבות מעורבותו בפלילים. עוד שיתף בתחושת מחויבות לפצות את המתלוננים, וברצונו להיפגש עמם ולהתנצל על הפגיעה בהם. הוא תיאר, כי חש שנתרם מהשתתפותו בקבוצה, אשר הייתה עבורו הזדמנות לשתף בהתמודדות עם מעצר הבית ובתחושות סביב התנאים המגבילים והשלכות ההליך הפלילי. בנוסף, הוא שיתף בתחושת המחויבות שלו לפצות את הוריו על המחירים שהם משלמים על רקע ההליך הפלילי אשר מתנהל נגדו. הוא ציין, כי הוא מבין שנושא באחריות למעשיו, וכי הקבוצה סייעה לו להבין דפוסים מכשילים בהתנהלותו שהובילו למעורבותו בתיק. עוד ציין, את רצונו העז להתגייס לצבא ולהגשים את שאיפותיו לאחר שישלם את העונש על מעשיו בתיק.

14. במהלך הקשר עמו שירות המבחן התרשם משיתוף הפעולה של הנאשם בהליך הטיפול. נראה, כי הוא נעזר בקבוצה בהתמודדויות עם ההליך המשפטי ומחיריו. בנוסף, במפגשים הוא החל לבחון את דפוסיו המכשילים. הנאשם מביע נכונות להמשיך את ההליך הטיפולי בשירות המבחן לצד השלמת האבחון המעמיק ביחס לשתיית אלכוהול ונכונות להשתלב בהליך פרטני ביחידה או במסגרת אחרת כפי שיידרש לצד הטיפול הקבוצתי.

15. לאור האמור, על אף חומרת מעשיו, שירות המבחן סבר, שאם הנאשם ימשיך לשתף פעולה בהליך הטיפולי ושירות המבחן יתרשם שהוא עבר הליך של הפנמה ותובנות סביב התנהלותו, יש מקום לשקול הטלת מאסר בדרך של עבודות שירות, אשר ישאיר פתח לגיוס עתידי לצבא והמשך הליך טיפולי במסגרת צו מבחן. לאור גילו הצעיר והיעדר הרשעות קודמות ושיתוף הפעולה עד כה, וכדי להעמיק בהליך הטיפולי הכולל השלמת אבחון בתחום האלכוהול ובניית תוכנית טיפולית מקיפה עבור הנאשם, על מנת לסייע לו בהליך השיקומי ועל מנת לבחון יכולתו להיתרם מהליך כזה טרם מתן המלצות סופיות וגזירת דינו, המליץ שירות המבחן על דחיית מועד הדיון. בנוסף, לאור תחושת החרטה והרצון

שהביע הנאשם לאיחוי הפגיעות, נבחנה התאמתו להליך של "צדק מאחה" המתקיים בשירות המבחן. בית המשפט נעתר לבקשה, והטיעונים לעונש נדחו לאחר קבלת תסקיר משלים.

16. מתסקיר שירות המבחן המשלים מיום 4.12.22 עולה, כי בתקופת הדחייה הנאשם השלים את האבחון ביחידה להתמכרויות בנתיבות. כמו כן, נבחנה התאמתו להליך "צדק מאחה", והוא החל להשתתף בקבוצה לצעירים בשירות המבחן. ביחס לאבחון בתחום ההתמכרויות, על פי גורמי הטיפול נערכו חמש פגישות במהלך חודשים ספטמבר-אוקטובר 2022, התרשמותם הייתה כי על אף שהעבירות נעשו תחת שימוש באלכוהול, הנאשם אינו מתמודד עם בעיה בתחום זה, ועל כן הטיפול ביחידה אינו מהווה מענה מתאים עבורו. בנוסף, הנאשם הופנה להליך "צדק מאחה", מדיווח האחראית על התוכנית בשירות המבחן עולה, כי הדבר לא הסתייע ולא הגיע לכדי מפגש בין הצדדים. בנוסף, החל מיום 16.11.22 הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית לצעירים בשירות המבחן. הקבוצה מתכנסת אחת לשבוע. מדיווח מנחות הקבוצה עולה, כי עד כה הנאשם הגיע לשלושת המפגשים שהתקיימו, הוא משתף פעולה באופן מלא ופעיל בקבוצה ומתנהל בכבוד כלפי החברים. כמו כן, הוא משתף בעולמו האישי וגילה פתיחות. בנוסף, גילה יכולת אמפתיה ותיאר תחושת אשמה ביחס לפגיעה בנפגעי העבירה. עוד עולה, כי חש תסכול מכך שהליך "צדק מאחה" לא יצא אל הפועל. כמו כן, מסר כי הוא חושש ממאסר בפועל ונתמך בחברי הקבוצה סביב חשש זה.

17. הנאשם מסר לשירות המבחן, כי הוא עובד באופן יציב במחסן של "טרבלסי קרמיקה" והוא מרוצה מעבודתו. בנוסף, מסר כי תקופת שהותו עם משפחתו מאז תחילת מעצר הבית לצד ההליכים הטיפולים, גרמו לו לתפוס את חייו באופן יותר בוגר ואחראי. לדבריו, הוא מצליח להבין את הגורמים השונים ולזהות מה חיובי ומקדם עבורו ומה עלול להכשיל אותו. בנוסף, הוא לומד להוקיר את הקשר הקרוב עם משפחתו, לצד עבודה יציבה כגורמים המסייעים בהתנהלות חיובית. הוא הביע הבנה לכך שביצע עבירות חמורות, וכי מגיע לו להיענש עליהן. לצד זאת, הוא ציין את חששו ממאסר, מכיוון שאינו מורגל לסביבה עבריינית, ומכיוון שכך לא יוכל לממש את שאיפתו להתגייס לצבא. מרישומי הפלילי העדכני עולה, כי לא נפתחו תיקים במהלך התקופה הנוכחית.

18. שירות המבחן ציין, כי מאז שחרורו למעצר בית הנאשם התגייס להליך טיפולי בו הוא משתף פעולה באופן מלא החל מהשתתפותו בקבוצה לעצורי בית, דרך האבחון ביחידה להתמכרויות וכיום בקבוצה הטיפולית לצעירים. בנוסף, הוא הביע נכונות להליך פרטני במקביל לקבוצה וכל הליך טיפולי נוסף אליו יידרש. עוד, נראה כי הוא לוקח אחריות למעשיו, וכי הוא בעיצומו של הליך של הפנמה ותובנות סביב התנהלותו, וכי המשך ההליך הטיפולי יסייע בכך, ויפחית באופן משמעותי את הסיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד.

19. לעניין העונש, סבר שירות המבחן, כי יש להתחשב בחומרת מעשיו של הנאשם ובפגיעה במתלוננים, מנגד יש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, ובעברו הפלילי הנקי. עוד יש להתחשב בכך שקרבתו למשפחתו לאחר שטרם מעצרו, כאשר קודם לכן בחר להתרחק מהם, מהווה גורם סיכוי משמעותי עבורו בהליך השינוי. בנוסף, שירות המבחן סבר כי יש להשאיר פתח לגיוסו לצבא אשר אף הוא מהווה גורם סיכוי שיקומי ממשי בעניינו.

20. סופו של דבר, שירות המבחן סבר, כי הטלת מאסר בפועל תוביל להפסקת ההליך השיקומי והטיפול ותפגע משמעותית בגורמי הסיכוי להמשך הליך השיקום, תוך תמיכה וליווי של גורמי הטיפול. להערכת שירות המבחן, ענישה

בדמות מאסר בעבודות שירות תהווה עונש מרתיע ומשמעותי אשר לוקח בחשבון את מכלול האלמנטים בתיק. עוד הומלץ על עונש מאסר מותנה, התחייבות, פיצוי משמעותי למתלוננים וכן צו מבחן למשך שנה.

ראיות לעונש

21. בא כוח המאשימה הגישה כראיות לעונש הצהרת נפגע עבירה (ת/1).

22. בא כוח הנאשם הגיש כראיות לעונש מכתב ממעסיקו של הנאשם (נ/1), כמו כן העיד לעונש מטעם הנאשם את אביו, משה בכר. האב מסר בדמעות, כי הוא מתבייש במעמד בו נמצא כעת. מדובר בילד אשר גדל באווירה אחרת מהמעשים אשר ביצע, מדובר במעשים שאינם מוסריים ומכוערים. לדבריו, בנו לא אימץ דפוס התנהגות ואורח חיים עברייני, אלא נקלע לתקופה של בלבול ומצא נחמה באותה חבורה, אשר יש לה ניסיון במעשים כאלה. עוד הוסיף, כי בנו עבר שיקום עמוק ואמיתי ועם תמיכה וסיוע נוספים של הגורמים המתאימים, הוא יעלה על דרך המלך.

טיעוני הצדדים לעונש

23. ראשית ציינה ב"כ המאשימה, כי הערכים עליהם יש להגן, העומדים בבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם הם שמירה על זכות לביטחון אישי ושמירה על זכות הקניין.

24. אשר לנסיבות ביצוע העבירות- בנוסף לאירוע הראשון, מדובר בשני אירועים מתוכננים, הנזק שנגרם הוא סכומי כסף אשר נשדדו- 1,960 ₪ ו- 300 דולר, אמנם אין מדובר בסכום גבוה, אך הוא אינו מבוטל. לעניין הנזק הפוטנציאלי- הנאשמים תכננו לשדוד סכום נוסף, אולם בשל בריחת המתלונן הם לא הצליחו לעשות זאת. השעון לא נגנב בזכות יוזמתו של הנאשם אשר ביקש מנאשם 1 שלא לקחת את השעון. נראה, כי הנזק בעיקרו הוא גניבת הכסף שהיה בארנק של נפגע העבירה וככל שהיה בארנק סכום גבוה יותר היה נגנב יותר כסף. על פי תצהיר נפגע העבירה שהוגש (ת/1), נגרם לו נזק משמעותי נוסף, משום שמדובר בבחור ישיבה, אשר הגיע לישראל ושהה בה כשבועיים עד לקרות האירוע, אין לו משפחה בארץ ובעת האירוע הוא לא ידע את השפה העברית, ובמצב דברים זה היה עליו לחדש רישיון נהיגה וכרטיס אשראי. בנוסף, הוא חש פחד וחשש לחייו, ותיאר תחושות קשות מאוד כמפורט ב- ת/1. לפיכך עתרה ב"כ המאשימה למתחם עונש הולם הנע בין 3.5 שנות מאסר לבין 7.5 שנות מאסר והפנתה לפסיקה לתמיכה בטיעוניה.

25. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות- מדובר בנאשם שהוא בגיר אך יחסית צעיר, הוא הודה וחסך זמן שיפוטי יקר ושיטת פעולה עם שירות המבחן בכל ההיבטים, הביע אמפתיה כלפי הנפגעים וחרטה על מעשיו. לאור האמור סברה, שיש להשית עליו עונש בתחתית המתחם, ולא לחרוג ממנו משיקולי שיקום, שהרי כל חייו של הנאשם היו נורמטיביים, והוא לא עשה שינוי משמעותי. כמו כן, אין הבדל לעניין הגיוס לצבא בין עונש מאסר לבין עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

26. מנגד, הדגיש ב"כ הנאשם, כי מדובר באירועים דומים, בזמנים סמוכים ובנסיבות דומות ולכן יש לקבוע מתחם אחד לשלושת האירועים.

27. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, טען ב"כ הנאשם, כי מתצהיר נפגע העבירה (ת/1) עולה שלא נגרמה לו פגיעה מתמשכת וארוכת טווח. באירוע הראשון נאשם 1 הוא מי שהוביל את המעשים והנאשם נגרר אחריו. באירוע השני לא ננקטה נגד המתלונן אלימות כלשהי. באישום השלישי הוא מנע תוך כדי המעשה גניבת שעון מהמתלונן בשל חרטתו.

28. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, טען ב"כ הנאשם, כי מדובר בנאשם בן 19.5, אשר סיים 12 שנות לימוד, נעדר הרשעות קודמות, עבר טראומה בשהייתו בכלא לראשונה, הודה חסך זמן שיפוטי יקר, שהה במאסר במשך חודש וחצי, שוחרר למעצר בית מלא למשך חמישה חודשים ולאחר מכן שהה בתנאים מגבילים. הוא נטל אחריות מלאה למעשיו והביע חרטה עליהם. הוא רצה להשתתף בהליך של "צדק מאחיה", אשר לא צלח בשל אי שיתוף פעולה מצד נפגעי העבירה. אשר לשיקום שעבר הנאשם הבין שהתנהגותו הייתה לא מוסרית ולא פוגענית, הבין את חומרת מעשיו, היה במסגרת צו פיקוח במשך תקופה ארוכה ולקח חלק פעיל בכל הקבוצות והטיפוליים. בנוסף, הנאשם הביע מוטיבציה לקבל טיפולים נוספים, אשר יסייעו לו להפחית את רמת הסיכון. מדובר בבגיר צעיר אשר מגלה יציבות תעסוקתית (נ/1), וההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו.

29. ב"כ הנאשם ביקש לתת משמעות ומשקל להמלצות שירות המבחן ולשלוח את הנאשם קודם מתן גזר הדין לממונה על עבודות השירות לצורך בדיקת התאמתו לכך, והפנה לפסיקה לפיה יש להעדיף את הפן השיקומי להחזרת נאשמים נורמטיביים לשגרה, ולהשית עליהם מאסר שירוצה בעבודות שירות. אשר על כן, עתר לכך שמשקולי שיקום בית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן, וישית על הנאשם עונש בחלק התחתון של המתחם אשר ירוצה במאסר בעבודות שירות, צו מבחן, מאסר מותנה ופיצוי.

30. הנאשם בדבריו האחרונים מסר, שהוא מתבייש וקשה לו לדבר על המעשים שעשה והוא מחפש דרך לתקן אותם. הוא הביע רצון לפגוש את נפגעי העבירה פנים אל פנים ולבקש את סליחתם. עוד, הביע רצון להמשיך לשקם את עצמו, לעלות על דרך המלך, ולחיות חיים נורמטיביים. לסיום, ביקש מבית המשפט בכל לשון של בקשה שלא לשוב לכלא, כי זה לא מקום שהוא צריך להיחשף אליו. הנאשם מסר, כי הספיק להכיר היטב את המקום בעת מעצרו, ודי לו במה שראה במהלך חודש וחצי ששהה שם. הדבר גרם לו לזעזוע והוא למד לקח מכך לכל חייו.

דין והכרעה

מעשי העבירה - אירוע אחד

31. במקרה זה הצדדים אינם חולקים על כך שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לשלושת האישומים, ואף אני סבורה כך, זאת משום שמדובר במסכת עבריינית אחת, והאירועים עוסקים בעבירות שוד שבוצעו בסמיכות ובאותו פרק זמן, בנסיבות דומות, כאשר הנאשמים זהים וכאשר האינטרס החברתי המוגן הוא זהה. בנסיבות אלה, מתחם העונש ההולם יביא לידי ביטוי את העובדה שמדובר בריבוי מעשים ובריבוי עבירות.

מתחם העונש ההולם

32. בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.
33. הערך החברתי המוגן העומד בבסיס עבירות השוד, עניינו הגנה על שלמות הגוף, על קניינו של אדם, על כבודו, וכן הגנה על תחושת הביטחון האישי ועל ביטחון הציבור, שכן מעשים אלה חותרים תחת יסודותיה של חברה מתוקנת, המחויבת לשמירת החוק והסדר ולהגנה על אזרחיה מפני פגיעה. על רקע זה הודגש בפסיקה הצורך בענישה ההולמת חומרה זו. ביטוי נוסף לחומרה שבעבירת השוד ניתן ללמוד מהעונש המקסימלי שנקבע לצד העבירה, העומד על 14 שנות מאסר.
34. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרת עבירת השוד, אף מקום בו ביצועה אינו מלווה באלימות פיזית. ראה בע"פ 7537/16 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (30.1.17): "בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתה של עבירת השוד - אף במצבים בהם זו נעשית ללא אלימות פיזית ומבלי שהנאשם אוחז בפועל בנשק חם או קר - וקבע כי יש בה לפגוע בביטחונו האישי של קורבן העבירה, כמו גם בסדר הציבורי ובתחושת הביטחון של הציבור כולו...".
35. עוד על החומרה היתרה בעבירת שוד, ועל העונש ההולם שיושג על מבצעה, בדמות מאסר מאחורי סורג ובריא, נתן ללמוד מע"פ 475/20 סורני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (13.7.22): "בית משפט זה עמד לא אחת על חומרת עבירת השוד אשר מערערת את תחושת הביטחון הציבורי, ופוגעת בקניינם, ולעיתים אף בגופם, של אנשים תמימים אשר נקרו מבלי משים בדרכו של השודד (ע"פ 1222/22 מדינת ישראל נ' נאצר, פסקה 11 (23.6.2022)). בשל חומרה זו, מדיניות הענישה הנהוגת היא לגזור עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא בעבירה זו, אף במקרים בהם לא נגרמה פגיעה פיזית משמעותית לקרבן העבירה (ע"פ 1167/21 חוג'יראת נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.5.2021))."
36. בע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל, פסקה י"א (6.2.14) נקבע: "באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנועד, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת "תג העונש" לעבירה זו - אין זה דין של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיזית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דין של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דין של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זה דין של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דין של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות."
37. אשר למדיניות הענישה הנהוגה, הגיש כל אחד מהצדדים שורה של פסקי דין שדנו בעניינם של נאשמים שהורשעו בעבירת שוד. כל אחד מהצדדים הגיש פסיקה המשקפת את עמדתו לגבי מידת העונש שיש להטיל על הנאשם. עיון במגוון של פסקי דין, במסגרתם נדונה עבירה דומה, מלמד כי קיימת קשת רחבה של מעשי שוד השונים זה מזה בנסיבותיהם ובדרגת חומרתם. משכך, מידת הענישה הנהוגת תלויה בנסיבותיו הקונקרטיות של מעשה השוד

וחומרתו.

38. אשר למדיניות הענישה הנהוגה, כאמור, הפסיקה מבחינה בין המקרים על פי האמצעים ששימשו לביצועה; הנזק שנגרם לנפגע העבירה; התכנון המוקדם או היעדרו והשיטתיות בביצוע העבירה; ביצוע בחבורה או ביחיד; פגיעה פיזית או איום בפגיעה. להלן אסקור פסיקה באירועים דומים:

א. בע"פ 3197/21 נאגר נ' מדינת ישראל (7.7.22), קיבל בית המשפט העליון ערעור על חומרת העונש. המערער הורשע על פי הודאתו בעבירות של שוד לפי סעיף 402(א) לחוק ודרישת נכס באיומים. על פי העובדות הנאשם ואחר הבחינו במתלונן, קטין שרכב על אופניים חשמליים, אחד הנאשמים קרא לו, המתלונן התקרב ואז האחר היכה אותו באגרוף לפנים. המתלונן נפל מהאופניים ושני הנאשמים המשיכו לתקוף אותו במכות לפנים בעודו שוכב על הקרקע. האחר נטל את אופניו של המתלונן ונסע. הנאשם לקח את הטלפון של המתלונן, אך המתלונן התרומם ונטל את מכשיר הטלפון שלו מידי הנאשם. בנוסף, מספר ימים קודם לכן הנאשם התקרב לקטין אחר, ונטל ממנו באיומים את אופניו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 3-10 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם, צעיר, בעל עבר פלילי, שהשתלב בטיפול שיקומי, עונש של 13 חודשי מאסר. בית המשפט העליון הקל בעונשו והעמיד אותו על 9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, וזאת נוכח הליכי שיקום.

ב. בע"פ 1615/17 עבידאת ואח נ' מדינת ישראל (6.9.17), נדחה ערעור על חומרת העונש לאור הערות בית המשפט, לאחר שחזרו בהם המערערים מהערעור. בבית המשפט המחוזי, עבידאת ונאשם נוסף, הורשעו על פי הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירת שוד בנסיבות מחמירות. השניים, "בגירים צעירים", התקרבו למתלוננת, שצעדה ממקום עבודתה לביתה, הנאשם הנוסף משך בחוזקה את התיק שלה, וכשנפלה משכו בו תוך שהם בועטים בגבה ומנסים לחטוף ממנה את התיק. משהדבר לא עלה בידם, תפס אחד הנאשמים בחוזקה בידה, לקח את מכשיר הטלפון הנייד שלה והשניים נמלטו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין שנה לשלוש שנים, וגזר עליהם 16 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועונשים נלווים.

ג. בע"פ 936/14 אברהם נ' מדינת ישראל (31.8.14), נדחה ערעור על חומרת העונש של מי שהורשע בעבירת שוד לפי סעיף 402(ב) לחוק, כאשר בית המשפט העליון ציין, כי העונש נוטה לקולה בשל גילו הצעיר של המערער, היעדר עבר פלילי ומעמדו כפליט. על פי העובדות בהן הורשע, לאחר ניהול הוכחות, המערער הבחין במתלונן בשעת לילה מאוחרת כשהוא משוחח בטלפון, הגיח מאחוריו והפתיע אותו כאשר הוא מלווה בשלושה אחרים במכת אגרוף בצד פניו, בעקבותיה נפל המתלונן ארצה והטלפון הנייד נפל. כתוצאה מכך נפל מכשיר הטלפון הנייד של המתלונן ואז התנפל המערער על המתלונן וניסה לחנוק אותו בצווארו באמצעות חוט שהיה כרוך סביב צווארו שהחזיק צרור מפתחות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר והשית על המערער 20 חודשי מאסר בפועל.

ד. בע"פ 772/13 יחיא נ' מדינת ישראל (29.6.14), בית המשפט העליון קיבל ערעור המערער אשר הורשע בעבירת שוד על פי סעיף 402(א) לחוק העונשין ושהייה בלתי חוקית בישראל. על פי העובדות המערער ניהל שיחה עם המתלוננת על ספסל בגן ציבורי, נטל את תיקה ונמלט. היא רדפה אחריו והשיגה אותו הוא חסם את פיה, אחז

בידה בכוח, הפיל אותה ארצה, שכב על גופה, הכניע אותה ואז נמלט מהמקום כאשר התיק בחזקתו וכתוצאה מהאירוע נשרטה המתלוננת ונגרם לה שטף דם קל בידה והושת עליו עונש של 4 שנות מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון קבע שמתחם העונש ההולם בנסיבות אלה נע בין 6 ל-28 חודשי מאסר בפועל והעמיד את עונשו של הנאשם על 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ה. בע"פ 2400/13 חמור נ' מדינת ישראל (12.3.14), קיבל בית המשפט העליון ערעור של נאשם, צעיר, בעל נסיבות חיים קשות, בעל עבר פלילי לא מכביד, שהורשע בעבירות של קשירת קשר לפשע, גניבה, ושווד של שני מכשירי טלפון נייד בשני אירועים שונים באותו יום משני עוברות אורח יחד עם שותף, והפחית את עונשו ל-30 חודשי מאסר חלף 36 חודשי מאסר שגזר עליו בית המשפט המחוזי בשל אחידות הענישה אל מול שותפו לעבירה.

ו. בע"פ 4841/13, 5356/13 עומר ספי ואח' נ' מדינת ישראל (6.2.14), דחה בית המשפט העליון ערעור של מי שהורשעו בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות בגין שוד טלפון, תוך שימוש באלימות, כאשר נאשם 1 תפס את המתלונן ונאשם 2 היכה אותו בחזהו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין שנתיים לבין ארבע שנות מאסר והשית על נאשם 1 עונש של 18 חודשי מאסר ועל נאשם 2 30 חודשי מאסר.

ז. בע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל (4.4.13), התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק. על פי המתואר, בעקבות ויכוח שהתעורר בין הנאשם, ושניים אחרים במקום בילוי בשעת לילה, תקפו הנאשם ואחרים את המתלונן, בעת שהיה בדרכו לביתו, תוך שאחד מהאחרים ריסס לעברו תרסיס שגרם לכאבים בעיניו. לאחר שנפל המתלונן, נטלו ממנו השלושה מכשיר טלפון נייד וסך 500 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל-6 שנות מאסר, סטה מהמתחם, וגזר על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון קבע, כי מאחר שמדובר בשוד שלא קדם לו תכנון מוקדם ולא נעשה בגדרו שימוש בנשק, ולנפגע העבירה לא נגרמו נזקים חמורים, יעמוד מתחם העונש ההולם בין 6 ל-24 חודשי מאסר, והפחית את עונשו של הנאשם ל-20 חודשי מאסר בפועל.

39. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה- מחד גיסא, מדובר בעבירות שבוצעו על ידי הנאשם ונועדו להשגת כסף קל ומהיר. העבירות בוצעו בחבורה תוך הטלת אימה על נפגעי העבירה (כפי שניתן ללמוד מצהיר נפגע העבירה (ת/1)) בשל היתרון המספרי, כלפי נפגע בודד העומד לבדו ברחוב בשעת לילה מאוחרת. מדובר במסכת שיטתית של עבירות כלפי שלושה קורבנות שונים ולא באירוע יחיד. כמו כן, לביצוע העבירות באישום השני והשלישי קדם תכנון עובר לעשיתו. באירוע הראשון נאשם 1 יזם את המעשים ונאשם 2 הצטרף אליו. הם לקחו את הארנק של המתלונן ללא הסכמתו, שפכו אותו על הקרקע והורו לו ללכת עמם לכספומט ולהוציא 1,000 ₪ ולמסור להם את הכסף במקום, בנוסף הם איימו עליו שאם הוא לא יעשה כן הם יהרגו אותו. מכאן שהנאשמים נקטו באלימות מילולית כלפיו. המתלונן נמלט מהם והחל לרוץ. בסופו של יום הם לקחו מהמתלונן ארנק ובו 60 ₪, כרטיס אשראי, כרטיס רב קו וכרטיס ישיבה. רק בשל כך שהמתלונן נמלט מהמקום לא נשדדו ממנו עוד 1,000 ₪. באירוע השני הנאשמים החליטו לחפש קורבנות אותם יוכלו לשדוד והם נגשו למתלונן ששוחח בטלפון, התקרבו אליו תוך שמצמידים אותו לשער וחסמו אותו בגופם, כאשר ניסה להימלט. נאשם 2 לקח את הטלפון הנייד מהמתלונן והנאשמים איימו עליו שאם לא ימסור להם כסף יהרגו אותו, בעקבות חששו של המתלונן הוא הוציא את הארנק ומסרו לנאשם 1. הוא לקח סכום כסף של 300 דולר ו-900 ₪. מנגד, הטלפון הנייד והארנק הוחזר למתלונן על ידי נאשם 2. באירוע השלישי גמלה בליבם של הנאשמים ההחלטה

לשדוד את המתלונן. הנאשמים תפסו את המתלונן בכתפיו והצמידו אותו לקיר בפינת הרחוב, בנוסף איימו עליו כי יש ברשותם סכינים ושלא יתחכם עמם ודרשו ממנו למסור את כל הכסף שברשותו, ולכן המתלונן הוציא את ארנקו ונאשם 1 נטל את כל השטרות בסך כ-1,000 ₪. עם זאת, כאשר נאשם 1 הורה למתלונן למסור לו את שעונו, נאשם 2 ביזמתו מנע זאת, ואמר לו לוותר על השעון.

40. מאידך גיסא, ומבלי להקל ראש בחומרת המעשים, לא נעשה שימוש בנשק חם או קר במהלך ביצוע העבירות, לא היה מגע פיזי משמעותי באישומים 2 ו-3 ובאישום 1 לא היה מגע כלל, התכנון המוקדם לא היה משמעותי, לא נגרם כל נזק פיזי, והנזק הממוני לא היה גבוה באופן יחסי. אולם גם אם במבחן התוצאה לא נגרמו למתלוננים נזקים, הרי שראשיתו של מעשה שוד ידוע, אולם פעמים רבות מידי, יוצאים הדברים משליטה ופוטנציאל הנזק הפיזי שיכול להיגרם הוא רב. בנוסף, אין להקל ראש, בנזקים הנפשיים שעלולים להיגרם כתוצאה מאירוע כה טראומטי. המתלונן באישום הראשון הצהיר כי לאחר השוד הוא לא היה מסוגל לרכוש דבר או לטייל, ונכפה עליו לסמוך על אחרים וללוות כספים במשך יותר משבועיים. הוא היה צריך לבקש כרטיס בנק חדש ורישיון נהיגה חדש. השוד הותיר אותו מפוחד לכל חייו (ת/1). אמנם בעבירות מסוג זה קשה לאמוד את הנזקים הנפשיים לקורבן העבירה באופן מדויק אולם, למרבה הצער, במרבית המקרים הם מתבררים כנזקים נפשיים ממשיים לטווח ארוך. נזקים אלה, על פי ההלכה הפסוקה, ידועים ומוכרים אינם טעונים הוכחה. עם זאת, במבחן התוצאה קשה לומר, כי מקרה זה בא בקהלם של מעשי שוד חמורים בהרבה, בגדרם ננקטה אלימות ברף חומרה גבוה, ואף נגרמו נזקים פיזיים וממוניים משמעותיים לנפגעי העבירה. עוד יש להתחשב בחלקו של הנאשם בביצוע העבירות. ניתן לומר, כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירות קטן יותר, בתחילה נגרר אחרי נאשם 1 שיזם את ביצוע העבירה, בהמשך הוא זה אשר החזיר את הטלפון הנייד והארנק באישום השני, ובאישום השלישי מנע שוד של שעון יקר ערך.

41. על רקע נסיבות ביצוע העבירה, הערכים החברתיים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, כמו גם מדיניות הענישה הנהוגה, סבורתני, כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

העונש המתאים

42. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. לזכותו של הנאשם שקלתי את הודאתו בביצוע העבירות אשר חסכה מזמנו היקר של בית המשפט והן בעיקר את העדת המתלוננים בתיק זה על כל הכרוך בכך. כמו כן, שקלתי את גילו הצעיר בן 19 בעת ביצוע העבירות והיום בן 20, את הצער החרטה והבושה שחש הנאשם, ואת האמפתיה כלפי המתלוננים, כאשר הנאשם הדגיש את רצונו לפצות אותם להיפגש עמם ולהתנצל בפניהם. הנאשם היה מוכן לעבור תהליך של "צדק מאחה", אולם חוסר שיתוף פעולה של נפגעי העבירה מנע זאת. עוד שקלתי את רצונו העז של הנאשם להשתלב בחברה כאזרח נורמטיבי, ולהתגייס לצבא לשירות משמעותי, ואת שיתוף הפעולה המלא שלו עם שירות המבחן החל מהשתתפותו בקבוצה לעצורי בית, דרך האבחון ביחידה להתמכרויות, וכיום בקבוצה הטיפולית לצעירים. כמו כן שקלתי את העובדה שהנאשם שהה במעצר ממש במשך חודש וחצי, ושהה במעצר בית מלא במשך כחמישה חודשים והיום שוהה בתנאים מגבילים. עוד התחשבתי בכך שהנאשם נעדר עבר פלילי וזהו לו מאסרו הראשון. בנוסף, מעצרו, ההליכים המשפטיים נגדו, ותחושת האשמה

והבושה מול הוריו מהווים גורם ומרתיע ומציב גבול עבורו. כיום, הנאשם עובד באופן יציב במחסן של "טרבלסי קרמיקה" בחריצות ומקצועיות ומסירות, וניהל ביד רמה את כל התפקידים הניהוליים המוטלים עליו (נ/1). כמו כן המלצת שירות המבחן היא שיקומית טיפולית, להשתתף עונש של מאסר בעבודות שירות ולא מאסר בפועל לצד צו מבחן ועונשים נלווים. מנגד, שקלתי את חומרת העבירות המיוחסות לו, ואת הצורך בהרתעת הרבים.

חריגה ממתחם העונש ההולם

43. המחוקק קבע בסעיף 40 ד' לחוק, כי גם במקרה בו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם הם בעלי חומרה יתירה, אם הנאשם השתקם, או שיש סיכוי של ממש שישתקם, בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, יכול בית המשפט לקבוע, כי העונש שיוטל עליו יחרוג ממתחם העונש ההולם, וזאת מטעמי שיקום. בשונה משיקולי הגנה על הציבור בסעיף 40 ה' לחוק העונשין המאפשרים חריגה שאין בה משום החמרה ניכרת ממתחם העונש ההולם, המחוקק לא הגביל את שיעור החריגה ממתחם העונש ההולם כאשר מדובר בשיקולי שיקום, גם כאשר מדובר במעשים ובאשם בעלי חומרה יתירה. מכאן, שהמחוקק ראה לנגד עיניו שגם במקרים בהם עקרון ההלימה מחייב הטלת עונש מאסר משמעותי, בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, שיקולי שיקום יכריעו את הכף, וזאת מבלי לגרוע מחומרת המעשה והעונש ההולם שראוי היה לגזור בגינו. אני סבורה שהמקרה דנן נכנס בגדר חריג זה, ואין בכך ששיקולי השיקום קיבלו משקל משמעותי בבואי לגזור את דינו של הנאשם, כדי להמעיט מחומרת מעשיו. המעשים חמורים מאוד, ובית המשפט מביע את סלידתו ממעשים אלה, ומהפגיעה החמורה שנגרמה לנפגעי העבירה.

44. בתיק זה מדובר בנאשם שעבר הליך טיפולי, לאורך תקופה לא מבוטלת, במסגרת שירות המבחן. במהלך תקופת הדחיה הנאשם התמיד בדרך השיקום, גילה אחריות ורצינות, ועשה מאמצים רבים לשינוי. הנאשם הוכיח, כי הוא לא חזר לבצע עבירות נוספות, מאז האירוע מושא כתב האישום. מנגד, התברר כי הנאשם אינו סובל מהתמכרות לחומרים משני תודעה והוא לא נזקק לטיפול בכך, וגם מנסיבות ביצוע העבירה ניתן ללמוד כי הנאשם היה מודע היטב למעשיו, וידע להתנגד לנאשם 1 כאשר חפץ בכך. מכאן, שמלבד שהיה צעיר בתקופה קשה על רקע פרידה והתרחקות ממשפחתו, כאשר טרם גיבש את זהותו והיה בתהליך התבגרות, וחבר באותו הלילה לחברה רעה, אין עניינו שונה באופן מהותי מכל צעיר אחר בגילו שמתמודד עם קשיים כאלה ואחרים. על כן, בשים לב לשיטתיות המעשים שבוצעו כלפי מספר נפגעי עבירה בשלוש זירות נפרדות, ובשים לב לתהליך שעבר ונקודת המוצע שלו, לא מצאתי כי במקרה זה מדובר בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, עד כדי קבלת המלצת שירות המבחן באופן מלא.

45. כמפורט לעיל, נתתי דעתי גם לאמור בתסקיר שירות המבחן ולהמלצתו העונשית. להמלצת שירות המבחן חשיבות לא מבוטלת, ואולם בסופו של יום כשמה כן היא- המלצה. בית המשפט לא מחויב לקבל המלצה זו ובמקרה המתאים לבית המשפט הסמכות לדחותה. מטבע הדברים שירות המבחן מתמקד בנסיבותיו האישיות של הנאשם ובשיקומו, ואולם בית המשפט אמון על בחינת אינטרסים רחבים ונוספים דוגמת שיקולי הגמול וההרתעה, שמהם לא ניתן להתעלם בענייננו, בעיקר בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, ולצורך ליתן משקל לשיקולי הלימה ולהרתעת הרבים.

46. מעבר לאמור, יש לציין כי בית המשפט העליון הבהיר כי גם מקום בו מוצא בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, אין הדבר משליך בהכרח על שלילת אפשרות השתתף עונש מאסר בפועל, וזאת בשים לב לחומרת

המעשים) (ע"פ 826/19 יונג נגד מדינת ישראל (21.11.19); ע"פ 8915/18 מועזיז נ' מדינת ישראל (25.07.19)). לא זו אף זו, חלק מהליכי השיקום ניתן לעבור גם בין כותלי בית הסוהר, ולהיעזר ברשות לשיקום האסיר לאחר השחרור.

47. אכן, שליחתו למאסר לא תקל על הנאשם בעת הליך הגיוס, אך היא אינה חוסמת בפניו את הדרך, וחזקה על שלטונות הצבא שיבחנו את החרטה הכנה של הנאשם, את הליך התבגרותו, ואת ההליך הטיפולי שעבר, בעת גיוסו.

48. אשר על כן, החלטתי לאמץ את המלצת שירות המבחן בחלקה, ולחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום חריגה שאינה ניכרת, וזאת על מנת לעודד את הנאשם בדרך בה בחר, ומתוך תקווה שבתום תקופת המאסר יחזור לחברה וישאף לנהל אורח חיים נורמטיבי.

49. לפיכך, אני דנה את הנאשם לעונשים כדלהלן:

א. 12 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו.

ב. מאסר על תנאי למשך 12 חודשים, ואולם, הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור תוך תקופה של שנתיים מיום שחרורו עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

ג. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, ואולם, הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור תוך תקופה של שנתיים מיום שחרורו עבירת רכוש או אלימות מסוג עוון.

ד. הנאשם יפצה כל אחד מנפגעי העבירה בסך 2,000 ₪ וזאת עד ליום 1.8.23.

העתק גזר הדין ישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ז טבת תשפ"ג, 10 ינואר 2023, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.